

De Heilige Geest neerdalend, gebrandschilderd raam door John Piper (1903-1992) in de Aldeburgh Church in Suffolk, Engeland

Wijsheid en de universele wijsheidstraditie

De verbinding tussen Oud-Israël en het oude Egypte

*Ik ben Protennoia.... Oerwijsheid
De Eerste Gedachte die in het Licht verblijft.
Ik ben de beweging die in alles is,
waardoor het Al in stand wordt gehouden (NHC XIII.1,35)*

*Ik ben het beeld van de onzichtbare Geest,
en door mij heeft het Al vorm gekregen
en ik ben de Moeder, het Licht
de onbevattelijke moederschoot
de onbegrensbaare en onmetelijke Stem (NHC XIII.1, 38)*

*Want, let op ik kom naar beneden,
naar de wereld der stervelingen
omwille van mijn deel dat daarin aanwezig is... (40)*

De stem van Pistis Sophia uit Egypte

Op zaterdagmiddag 2 februari 2013 ben ik druk bezig mijn archief op te ruimen. Zoals altijd staat de radio aan op radio 4, de klassieke zender. De omroeper kondigt in de zaterdagmatinee met nadruk aan dat er rechtstreeks uit het concertgebouw in Amsterdam iets bijzonders wordt uitgezonden. Er staat op het programma de wereldpremière getiteld 'The Trees of Paradise' met drie zangers, koor en orkest. Het stuk is gebaseerd op de gnostische scheppingsmythe de 'Pistis Sophia', een lange gnostische tekst die in 1785 door het British Museum verworven werd en uit de 3^e eeuw na Chr. stamt. De oude tekst is in het Koptisch geschreven, de taal van de Egyptische christenen en stamt uit het oude Egypte.

Ik sta perplex en terwijl ik een dikke map waar achterop staat ‘Pistis Sophia’ een andere plaats geef, klinkt de stem van Pistis Sophia door de ruimte vol dozen, boeken en papieren. In aangrijpende Engelstalige bewoordingen vertelt Sophia háár versie van het scheppingsverhaal. In de commentaren van onder andere componist Giel Vleggaar wordt benadrukt dat deze versie sterk afwijkt van de traditionele versie in het eerste bijbelboek Genesis. Ik ben diep ontroerd... Sophia, onder het stof van eeuwen kom je weer tevoorschijn... je stem klinkt door de ether en door de kosmos. Je bent er... je leeft... je wordt verklankt.

Over Gilles en Giel

Later maakt een opletende vriendin die het programma ook hoorde en mij direct hierna mailt, mij opmerkzaam op de overeenkomst in de voor naam van de jonge componist Giel Vleggaar en mijn leermeester Gilles Quispel; de naam Gilles wordt in Frankrijk ongeveer hetzelfde wordt uitgesproken als de naam Giel. Gilles Quispel stierf in maart 2006 in Egypte om zo te zeggen in het harnas. Hij had net met vrouw en dochter het Koptisch Museum in Caïro bezocht waar zijn geliefde Nag Hammadi-teksten bewaard werden. Maar dat is verleden tijd. En nu klinkt als troost en stimulan zijn werk voort te zetten, de stem van Sophia, de eeuwige Moeder, die niet verstomt. Integendeel... er is sprake van een hernieuwd bewustzijn van haar. Daarom ligt het op mijn weg U hiervan kond te doen...

Tentoonstellingen

Vanaf wereldvrouwendag 8 maart 2013 gaat een drievoudige tentoonstelling *Levenskracht, het vrouwelijke* van start georganiseerd door het FemArtMuseum in samenwerking met het Museum voor Moderne Kunst te Arnhem. De eerste van de drie tentoonstellingen getiteld *Divine Surprise! Het vrouwelijke in God* kunt u gaan zien in het Bijbels Museum in Amsterdam. De tweede van de drie tentoonstellingen getiteld *Women for all seasons. Het beeld van de vrouw in de oudheid* is te zien in het Allard Pierson Museum te Amsterdam. Beide tentoonstellingen presenteren tal van items uit het oude Egypte, waaronder beelden van Isis Lactans. De derde tentoonstelling *Female Power* is te zien in het Museum voor Moderne Kunst in Arnhem. Deze tijdelijke tentoonstellingen brengen van maart tot augustus 2013 recentelijk opgegraven maar vervolgens niet begrepen vrouwelijke kunst in beeld. De grote hoeveelheden voorchristelijke vrouwelijke kunst of Venuskunst maken duidelijk dat er tijden zijn geweest waarin zowel het goddelijk vrouwelijke als het aardse vrouwelijke groot respect genoten.



Sophia uit oud-Israël

De tentoonstelling in het Bijbels Museum in Amsterdam brengt diverse goddelijke dames in beeld. Een van hen is Vrouwe Wijsheid uit oud-Israël. Zij staat als Moeder van oud-Israël aan de bron van latere goddelijk-vrouwelijke verschijningsvormen. Oud-Israël kende net als Egypte een oer-monotheïsme waarin de drieheid van het goddelijke gekend werd in de driehoek Moeder-Vader-Zoon. Over de terugkeer van Wijsheid uit Oud-Israël in ons bewustzijn en in onze geschiedenis wil ik U in dit artikel informeren. Ook zal de verbinding met ondergronds gegane wijsheidstradities uit het oude Egypte zijdelings ter sprake komen. Met Wijsheid keert ook haar wijze kennis terug in de openbaarheid.

De gnostische Sophia

Jaren geleden bracht mijn leermeester wijlen prof. dr. Gilles Quispel mij in gnostisch-christelijke teksten op de hoogte van het bestaan van Wijsheid of Sophia, het evenbeeld van de/het Eeuwige (de Vader). Zij was ook de Moeder van hun beider Eerstgeborene (de Zoon). Dit kwam naar voren in gnostische teksten uit de vroeg-christelijke periode. Deze teksten werden teruggevonden in 1945, in de destijds in Boven-Egypte opgegraven 'bibliotheek van Nag Hammadi'. Aanvankelijk dacht ik dat Sophia of Wijsheid in deze teksten een marginaal verschijnsel was, maar dat bleek een grote vergissing. Ik ging namelijk inzien dat zij deel uitmaakte van een veel grotere androgyne of vrouwmannelijke cultuur. In die oerchristelijke geschriften galmde een echo na van een cultuur die veel en veel ouder was, een cultuur die bekend was met de werking van de Natuur en de natuurwetten (kosmische of universele wetten).

Een mensheid in balans en harmonie

Latere studies leerden mij dat -na een aanvankelijk paradijselijke periode van eenheid en overvloed waaraan vanaf c. 10.000 v. Chr. tal van wereldrampen een einde maakten- de wereldgeschiedenis een vrouwvriendelijke of matriarchale periode kende waarin het vrouwelijke en mannelijke met elkaar in balans was geweest. De moderne term om dit type samenlevingen aan te duiden is 'egalitaire samenleving' of 'samenleving in balans'. Matriarchaal wordt hier gebruikt in de zin van de moeder (mater) staat aan het begin (archè); de moeder staat centraal. Zij geeft leiding, coördineert en verbindt (dus niet heerst).

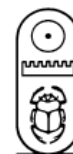
Het Oude Egypte als een samenleving in balans

Na intensieve studie, neergelegd in mijn boek *Van Venus tot Madonna*, houd ik er serieus rekening mee dat het Oude Egypte zo'n 'matriarchale' voorgeschiedenis heeft gekend (210-224). Balans tussen vrouwelijk en mannelijk is er in de Egyptische scheppingsmythen. In het vrouw-mannelijke 'oerwater' Nun onderscheidt zich de mannelijke Atum (184). Hij produceert een triling en klank net zoals er in het eerste vers van het *Evangelie van Johannes* in het oerbegin sprake is van een vibratie, trilling of klank (het Woord). Vanuit oer-eenheid en oer-tweeheid emaneren in de Egyptische oermythe andere godenparen zoals oermoeder Nut (kosmos) die elke dag haar Zoon de zon Re baart en weer inslikt (194). Hier is sprake van een partnerschap tussen het vrouwelijke en het mannelijke. In latere mythologieën waarin het accent op het mannelijke komt te liggen, ontwikkelt Re zich tot 'vader' van 'dochter' Ma'at. De Engelse Egyptologe Margaret Murray vestigde al in 1908 en 1949 de aandacht op de aanwezigheid in het Oude Rijk van priesteressen, wier taken in veranderende patriarchale tijden worden overgenomen door priesters (217-18).



De Egyptische koningin Ankh-Esenamun zalft koning Tut-Ankh-Amon, c. 1380 v. Chr.

De Britse Egyptologe Carolyn Graves-Brown, die in het begin van haar boek een matriachale en matrilineaire voorgeschiedenis in Egypte van de hand wijst, meldt verderop in haar boek *Dancing for Hathor: Women in Ancient Egypt* uit 2010 dat een koning in Egypte niet kon regeren zonder een vrouwelijk complement of partner. In het 'androgyn' of tweevoudig koningschap was de koningin verantwoordelijk 'voor de koninklijke rituelen van nieuw leven en wedergeboorte' (129). Deze visie is algemeen aanvaard.



Verborgen harmoniën. Herontdekking van het Egyptisch fundament van het Rozekruiserspad

Met grote interesse heb ik kennis genomen van een in *de Roos* gepubliceerd artikel van Steven Armstrong dat de aanhef van dit kopje als titel meekreeg (*de Roos*, zomer, 2011, 29-34). De auteur spreekt over een gedeeld co-faraoschap van moeder Hatshepsut en haar (stief) zoon Tutmosis III omstreeks 1479-1458 v. Chr. Hij merkt op dat moeder en zoon aan het begin van het Rozekruiserspad staan en een patroon in de Rozekruisersgeschiedenis tonen dat voorheen misschien niet is opgemerkt: de noodzakelijke balans tussen mannelijke en vrouwelijke energieën. Hij meent dat de basis van de orde gevestigd is op dit gemeenschappelijk aspect van samenwerking tussen het mannelijke en vrouwelijke principe. Hij is van mening dat balans en harmonie zich opnieuw voordoen bij het begin van de huidige cyclus van het Rozekruiserswerk. Vervolgens citeert hij Christian Rebisse die in herinnering brengt dat Harvey Spencer Lewis mevr. May Banks-Stacey beschouwde als medeoprichtster van de Aloude en Mystieke Orde Rosae Crucis in de VS. Zij hadden een gezamenlijke missie.

Via androgynie terug naar eenheid

Eerder las ik een artikel van Harvey Spencer Lewis *'Engelen op aarde'* waarin hij de nadruk legt op de waarde en de werking van het vrouwelijke: *'Als een gemeenschap de invloed van de vrouw verwerpt, gaat deze gemeenschap haar ondergang tegemoet'* (*De Roos*, zomer 2010, 8). Iets verder volgde een buitengewoon artikel van Dominique Poudroux gepubliceerd in de winter 2010 over 'de vrouwelijke inwijding' (*De Roos*, zomer 2010, 18-28). Zij noemt naast farao Achnaton diens moeder Teye en echtgenote Nefertiti en naast Jezus diens moeder Maria en partner Maria Magdalena. Volkomen terecht wijst zij erop dat het niet gaat om vrouwen en mannen maar om de vereniging van het vrouwelijke en het mannelijke. De man dient het yin-deel en de vrouwelijkheid dat in hem sluimert te erkennen en de vrouw het yang-deel en de mannelijkheid. *'Dan zullen beiden in spiritueel opzicht de deugden van het androgynaat terugvinden en de ervaring hebben van een terugkeer naar het middelpunt, naar de eenheid'* (28).

Thot en Seshat

Toch kan ik mij niet onttrekken aan de gedachte dat er in navolging van diverse Griekse antieke auteurs in de huidige Egyptologie vaak

een eenzijdig accent wordt gelegd op het goddelijk-mannelijke. Neem nu b.v. de figuur van Thot, de god van de wijsheid. In de late oudheid benadrukken priesters van Thot zelve dat hun god Thot met de godin Seshat *getrouwd* is en dat *hij* de essentiële functies om van trillingen en klanken letters en cijfers te vormen en maten te nemen, van *haar* heeft overgenomen. Dat is de reden dat Seshat in de tijd van koningin Hatshepsut het werk van Thot nog moest verifiëren. Seshat is de godin van de architectuur, de astronomie, de meetkunde en het schrift. De schrijvers en de geschiedschrijving staan onder haar supervisie. Toch zijn het later de mannen die beroepen als ambtenaar en schrijver uitoefenen. Vanaf 1580 v. Chr. mogen in het Nieuwe Rijk jongens naar school en meisjes niet. Dit verschijnsel doet zich wereldwijd voor.

Seshat en Thot

Seshat is er eerder dan Thot, haar naam komt al in de 3^e dynastie voor (Margaret Murray, *The Splendour that was Egypt*, 1949, 179). Het is Seshat die de naam van de koning op de bladeren van de Boom van (Eeuwige) Leven schrijft. Naar alle waarschijnlijk berekent Seshat de duur van het aardse leven van de koning en zij gaat over de tijd en de grote kosmische cycli. Het is Seshat en niet Thot die *samen met de farao* door middel van de maten van haar koord de omtrek van een tempel bepaalt. Na iedere jaarlijkse overstroming moeten de percelen land opnieuw in kaart gebracht en uitgemeten worden: de meetkunde van Seshat is uiterst belangrijk.

Later wordt Thot prominent. Nu verandert háár positie in die van zijn *dochter* om weer later 'opgevaardigd' te worden tot die van zijn complement, zijn *echtgenote*. Seshat's priesteressen worden vervangen door priesters van Thot. Nu het vrouwelijk aspect en daarmee de balans met het mannelijke uit het bewustzijn verdwijnt, gaat het werkelijke inzicht in de eenheid en samenhang der dingen grotendeels verloren.

In Egypte gaat de wijsheidstraditie ondergronds

Dr. Harvey Spencer Lewis heeft meerdere malen geschreven dat in de tijd van farao Achnaton (1352-1336 v. Chr.) een op macht belust priesterschap in Egypte de wijsheid had uitgehold. Dit zou voor deze farao de aanleiding zijn geweest een geheime mysterieschool te stichten die de wijsheids- en mysterietraditie ondergronds zou doorgeven (*de Roos*, winter 2009, 3-12; *de Roos*, zomer 2011, 3-11). Steeds meer dringt het bewustzijn door dat deze grote farao iets zeer ouds wilde behoeden voor



verdere corrumpering en dat hij dit erfgoed wilde conserveren en doorgeven. Ook al heeft de westerse archeologie de voor-dynastieke periode van Egypte bestempeld als primitief, animistisch en polytheïstisch, er is alle reden om aan te nemen dat men in deze vrouwvriendelijke prehistorische samenleving in balans, op de hoogte was van technieken om door middel van klank en trilling mens en samenleving in balans te houden en samen te laten trillen met het klankenspel in onzichtbare werelden; om het zichtbare te synchroniseren met de harmonie der onzichtbare sferen. Vandaar dat zang, muziek en dans in de Oud-oosterse wereld van fundamenteel belang waren.

De wijsheidsverbinding tussen Egypte en Oud-Israël

Welbekend is het feit dat het Hebreeuwse volk rond 1200 v. Chr. in de zogenaamde Uittocht of Exodus het oude land Egypte verliet. Het nam uit Egypte mét het oermonotheïsme én de oude mysterietraditie ook de oerdrieheid van Moeder-Vader-Kind (Isis-Osiris-Horus) mee. In de tempel te Jeruzalem was er plaats voor dit goddelijke oer-gezin. Vrouwe Wijsheid is in de teksten alom aanwezig als vrouwelijke oerkracht die samen met het mannelijke scheidt. Als een bouwmeester of architect brengt zij het geschapene in structuur en geeft het vorm. Ik gaf meerdere tekstvoorbeelden in mijn boek *Van Sophia tot Maria* uit 2008 (131).



Ashera van Israël

De Britse bijbelgeleerde dr Margaret Barker wijst er in haar boek *The Mother of the Lord* uit 2012 op dat er in de eerste tempel in Jeruzalem (968-586 v. Chr.) een ritueel bestaat waarin de aardse prins of koning ingaat in het heilige der heilige en daar door zijn goddelijke Moeder opnieuw gebaad wordt in de toestand van goddelijke en hemelse Zoon (89, 125, 157). De menselijke koning wordt de goddelijke Zoon en is pas dan een plaatsvervanger van Jahwe op aarde. In dit proces van theosis speelt de Moeder,

de Vrouwe, een essentiële rol; hier in Oud-Israël maar ook elders kent dit ritueel van de tweede geboorte (zie mijn boek *The Language of Ma*, 421). Later werd Jezus de Christus, door joden die de eerste christenen werden, van het begin af aan herkend als zijnde diezelfde Eerstgeboren Zoon of Heer.

Daarnaast kent men het geheim van het bruidsvertrek, het heilig huwelijk van eenwording van lichaam, ziel en geest. Volgens Margaret Barker ligt de essentie van het vroege christendom in de oude Hebreeuwse wijsheidstraditie uit de tijd der patriarchen en de eerste tempel. Het ontsluiten van een verloren Vrouwe Wijsheid vormt een onderdeel van het terugbrengen van een oeroude Egyptische en Hebreeuwse maar tevens universele wijsheidstraditie.

In Oud-Israël gaat de Wijsheid ondergronds

Opnieuw zou in Oud-Israël gebeuren wat er eerder in het oude Egypte gebeurd was en wat mogelijk de reden voor de Uittocht uit Egypte is geweest: mysteriekennis en wijsheid zou door priesters verduisterd worden. Wij kunnen precies de vinger leggen op dit tijdstip in Oud-Israël en dat is volkomen nieuw. Rond 623 v. Chr. vond men bij een restauratie van de tempel het boek van de tweede wet (Deuteronomium). Hierin zou gestaan hebben: *Hoor Israël, de Heer is onze God, de Heer is de enige* (2Kon. 23:1-4; Deut. 4:35; 6:4 verg. 13:1-6).

Vanaf dat moment is de Moeder van Oud-Israël, Vrouwe Wijsheid, uit de teksten weggeschreven, worden haar beelden gebroken en haar bomen en heilige palen omgehakt. Zoon Jahwe neemt de plaats in van zijn Vader én Moeder en het oer-monotheïsme met de bekende drieledigheid wordt door een eenzijdig mannelijk mono-jahwisme ingekleurd. Direct hierna valt het zuidrijk Juda en worden hoofdstad Jeruzalem en tempel verwoest. De elite wordt in ballingschap gevoerd en de bevolking vlucht weg in de diaspora, o.a. naar Egypte en gebieden ten noordoosten van het oude Judea. Het is met name na terugkeer van de puriteinse groep joden uit ballingschap in Babylonië dat ‘correcties’ in oudere Hebreeuwse teksten worden doorgevoerd. Dit verschijnsel wordt de ‘tiqqune sopherim’ genoemd of te wel ‘the corrections of the scribes’. We kennen zelfs de diverse technieken waarmee ze de letters veranderden, de letters in een andere volgorde plaatsen en reeksen letters anders afbraken waardoor er nieuwe woorden ontstonden met een vaak uiterst negatieve betekenis voor het goddelijk-vrouweijke.



Wijsheid overleeft

De vluchtelingen die na de val van Jeruzalem in 586 v. Chr. definitief uit Judea wegtrekken, nemen het driegelede oer-monotheïsme dat naast de Vader/Zoon ook de Moeder als Wijsheid en Heilige Geest kent, mee. Ze blijven haar trouw in de diaspora. Ze trekken o. a. naar Egypte. Het is hierom dat zich in de smeltkroes Egypte een syncretisch oerchristendom ontwikkelt waar men de oude Egyptische én Hebreeuwse mysterietraditie nog kent. De teksten zoals de Pistis Sophia waarmee dit artikel begon, worden in het Koptisch geschreven. Vandaar dat oerchristelijke geschriften in Boven-Egypte circuleren waar zij uiteindelijk begraven moeten worden om verbranding door de orthodoxe kerk te voorkomen. Ook in gebieden ten noordoosten van Jeruzalem is Wijsheid bekend. Vandaar dat Jezus in joods-christelijke evangeliën niet alleen een goddelijke Vader maar ook een Moeder kent en aanroept (Van Sophia tot Maria, 212-13).

Tentoonstellingen en congressen

Voorjaar en zomer 2013 zijn er uitgelezen kansen om meer te weten te komen over Sophia of Wijsheid van Oud-Israël en haar christelijke dochters. Naast de genoemde tentoonstellingen in Amsterdam waar oud-Oosterse vrouwelijke kunst in beeld komt, worden er twee congressen georganiseerd met Marja de Vries en Margaret Barker (hieronder volgt nadere informatie).

Marja de Vries hield op zaterdag 10 november 2012 een baanbrekende rede tijdens de door AMORC georganiseerde internationale dag *Science and Spirituality*. Wij delen samen een bijzonder interesse in de universele wijsheidstradities van samenlevingen in balans.

Margaret Barker zal in 2013 tot twee keer toe uit Engeland naar Nederland reizen om ons deelgenoot te maken van de wijze geheimen van Vrouwe Wijsheid en de plaatsen in het Oude Testament waar zij werd weggeschreven. Zij kwam al eerder hierheen en gaf voor Academie PanSophia lezingen. De lezingen vindt u op www.academiepan sophia.nl

Geheime kennis onthuld

Marja de Vries merkt in haar boek *de Hele Olifant in beeld* uit 2007 op dat lang verborgen en geheim gehouden kennis nu voor iedereen beschikbaar komt, de geheimhouding wordt doorbroken (17, 18 en 33). Het openbaar maken van voorheen geheim gehouden kennis zou de

missie zijn van diverse inheemse spirituele leiders of 'bewaarders van wijsheid'. Ook mystieke en spirituele stromingen van verschillende wereldgodsdiensten maken in haar visie geheime kennis toegankelijker. Men is van mening dat de wereld er nu rijp voor is; een nieuwe tijd, een nieuwe eeuw brengt een nieuw bewustzijn. De internationale dag in Den Haag was een mooie bijdrage aan dit wereldwijde proces van onsluiering. Moge de AMORC meestromen in dit collectieve bewustwordingsproces en blijven bijdragen aan het openbare debat.

Wijsheid onthult zich

Wijsheid is niet meer te stuiten in haar proces van wakker schudden. Zij wordt in deze tijd niet alleen ervaren als complement van het mannelijke maar ook als integrerende kracht die de complementen mannelijk en vrouwelijk met elkaar samenbindt en verenigt. De gnostiek kent de grote Sophia hoog in de hemelen, de kleine Sophia die afdaalt en een derde (aspect van) Sophia die hoog en laag met elkaar verbindt en tot bewustzijn van eenheid brengt.

Moge onze gezamenlijke inspanningen in 2013 een impuls zullen geven aan de bekendheid en de werkzaamheid van Wijsheid in Nederland zodat wij samen bijdragen aan een wijze samenleving in balans.

Dr Annine van der Meer, presidente Academie PanSophia Nederland

Dr Annine E. G. van der Meer is godsdiensthistoricus en theoloog. Zij promoveerde in 1989 bij Professor Gilles Quispel op gnosis en de vrouwelijke kant van God in het oerchristendom. Zij schreef diverse boeken:

Van Venus tot Madonna, een verborgen geschiedenis (2006)

Van Sophia tot Maria. De wedergeboorte van de verborgen Moeder in de 21^e eeuw (2008)

Venus is geen Vamp. Het vrouwbeeld in 35.000 jaar venuskunst (2009)

Op 7 maart 2013 zal de Engelstalige internationale bewerking van dit laatste boek in full color uitkomen getiteld *The language of MA the primal mother. The evolution of the female image in 40,000 years of global Venus Art* met ca. 1300 kleuren en zwart-wit afbeeldingen in 592 pagina's.

Annine is oprichtster en presidente van Academie PanSophia, school van Wijsheid. De Academie stelt zich onder andere ten doel de vrouwelijke kant van God, de vrouwelijke waarden en de bijdragen van vrouwen in oude en hedendaagse culturen te (her)ontdekken en uit te dragen.



In juli 2010 worden in het Manifest Female Energy 33 wereldvrouwen onderscheiden waaronder Isabelle Allende, Karin Armstrong en Marianne Williamson. Onder de zes Nederlandse gedecoreerden bevindt zich naast Irene van Lippe Biesterfeld en Neelie Kroes ook Annine van der Meer. Volgens het Manifest zijn de 33 wereldvrouwen door de vrouwelijke energie geïnspireerd. Zij leveren een bijdrage aan veranderingsprocessen in de wereld; een nieuwe wereld waarin vrouwelijke en mannelijke energieën elkaar wederzijds inspireren en samen naar een nieuwe krachtige en creatieve spirituele wereldorde toe groeien.

Annine's werk wordt in beeld gebracht op haar eigen website www.anninevandermeer.nl en de website van de academie www.academiepansofia.nl onder publicaties/verslagen.

Randactiviteiten die van maart tot augustus georganiseerd worden rond de tentoonstellingen over de Vrouwe en haar Venuskunst door Academie PanSofia.

Donderdag 7 maart 2013 19.30- 21.30u. Avondlezing *Het vrouwbeeld door de eeuwen heen* en boekpresentatie ter gelegenheid van Wereldvrouwendag 8 maart 2013 door dr Annine van der Meer. Plaats: In Centrum 'De Roos': P.C. Hooftstraat 183 1071 BW Amsterdam. Entree 15 euro. Info: www.academiepansofia.nl. De verkoopprijs 39.95 ligt ver beneden de winkelprijs omdat de auteur deze kennis onder zoveel mogelijk mensen wenst te verbreiden en de prijs daarbij geen belemmering mag zijn. Te verkrijgen in de museumshops van het Allard Pierson museum en het Bijbels Museum en online te bestellen via 56shum@gmail.com.

Zaterdag 6 april 2013 10.30u-13.00: Museumlezing *Van godinnen en goden naar een God in de bijbel* met aansluitend een museumbezoek door dr Annine van der Meer.

Plaats: Bijbels Museum, Herengracht 368 1016 CH Amsterdam 020-6242436, in de kleine zaal. Deze is o.a. met een lift toegankelijk en bevindt op dezelfde verdieping en in de directe nabijheid van de tentoonstelling. Entree 25 euro plus museumticket bij ingang (museumjaarkaart gratis). Info en opgave: www.academiepansofia.nl

Zaterdag 20 april 2013 10.00-12.00u Museumlezing door dr Annine van der Meer bij presentatie *Women for all seasons. Het beeld van de vrouw in de oudheid* met in de middag een bezoek aan de presentatie van het Allard Pierson Museum, het archeologisch museum van de universiteit van Amsterdam.

Ochtend: 10.00-13.00u Thomaskerk, Prinses Irenestraat 36, Amsterdam. Entree 25 euro.

Middag: Allard Pierson Museum Oude Turfpoortmarkt 127 1012 GC Amsterdam 020-5252556.

Museumticket bij ingang (museumjaarkaart gratis).

Info en opgave: www.academiepansofia.nl

Conferentie op vrijdag 10 mei en zaterdag 11 mei 2013: De come back van God met borsten.

Plaats: Bijbels Museum, Herengracht 368 1016 CH Amsterdam 020-6242436, in de grote conferentiezaal op dezelfde verdieping waar de tentoonstellingszalen zich bevinden. Er is een lift die U naar de grote conferentiezaal brengt. Info en opgave: www.academiepansofia.nl

Conferentie op zaterdag 6 juli 9.30-17.30u: Het Eeuwig Vrouwelijke.

Plaats: Besant Hall van het Internationaal Theosofisch Centrum, Meentweg 9 1411 GT Naarden 035 694 5121

Info en opgave: www.academiepansofia.nl